

[Kai Møltke.]

ringer, hvor staten reelt fremskaffer og udvider kundekredsen) nationaliseres som en voksende faktor på pengemarkedet. Vi er også principielt tilhængere af, at bankvirksomhed gøres til et statsmonopol. Men i det fremsatte forslag sigter vi foreløbig mere beskæftiget på forholdsregler, der i videre forstand dirigerer bankernes udlån konsekvent i retning af de nødvendige produktive mål, som må prioriteres, hvad også statsministeren i sin appel til pengeinstitutterne om at vise større samfundssind ved udlånenes retning har udtalt. Meget smukt, men mon ikke utilstrækkeligt og illusorisk i et samfund ledet af det private initiativ? Mon ikke profitorat under et kapitalistisk samfund er et stærkere kompas for investering end netop en platonisk appel om samfundssind, praktiseret af pengemagten? Derfor vort krav om revision og målbevidst regulering af rationeringsaftalerne med bankerne.

Samme grundsynspunkt, når det gælder ensidig rationering af udstedelse af noterede obligationer. Resultaterne har været ringe, kurstabene voksende og den effektive rente stadig stigende trods rationeringen. Kan det overraske, når markedet for udstedelse af private pantebrev i jord og fast ejendom har været helt ukontrolleret og ganske uden nogen som helst rationering, samtidig med at de langt højere renter på disse pantebrev tiltrækker en voksende køberkreds af folk, der tænker og spekulerer i høj rente? Derfor vore krav om udvidet kontrol på dette felt, hvor der ikke engang findes tilgængelige samlede statistiske data, der kan belyse en uhyggelig udvikling til skade for landets kredit og økonomi. Staten fattes jo penge. Hvorfor så ikke lade dagliglivets fornødenheder som fødevarer og medikamenter være i fred og til gengæld indføre moms på en klækkelig forbrugskredit ved udtræk af kapital på private pantebrev, der intet har at gøre med produktive formål og initiativer?

Endelig er der kravet om juridisk formulering af begrebet ågerrente, en norm for en sådan, og passende straffeforholdsregler ved overtrædelse af de foreslåede bestemmelser. Selv regeringspartierne betragter vel ikke ret til åger som en ukrænkelig menneskeret. Forslaget taler for sig selv, og det har fortilfælde under kreditsanering i udlandet.

Den sidste forholdsregel, jeg i samme forbindelse vil fremhæve, er det vanskelige problem om udvidet forbrugskredit, når man angivelig tilsigter nødvendig forbrugsbegrænsning. Hvor store kapitaler anvendes regelmæssigt til finansiering af afbetalingshandel? En 4-5 milliarder sandsynligvis. Men lad os fra økonomiministeren få konkrete tal — eller en undersøgelse.

Incitamentet er også her superrenterne ved finansiering af afbetalingshandel og forbrugskredit. Vi har jo monopoltilsynets undersøgelser vedrørende både automobil- og radio- og TV-branchen. De tyder ikke godt for en sund kreditpolitik og dens drivkræfter. Det er derfor, vi foreslår, at man ikke følger de traditionelle eksperimenter med større udbetaling og kortere frist til afbetaling, men foreslår loft over finansieringsrenten. Det er jo denne, der drager milliarder ind i nævnte baner.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale VS-forslaget, om kredittens sanering til folketingets velvillige overvejelse og tilslutning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kurt Brauer): Hermed har jeg den ære for folketinget at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af katastrofeværn og offentligt redningsvæsen.

Forslaget er i alt væsentligt en genfremsettelse af det af Morten Lange, Aksel Larsen og Skråppenborg-Nielsen den 31. marts 1966 fremsatte forslag.

På enkelte punkter er der imidlertid foretaget visse ændringer. I forslaget punkt 2 er der åbnet mulighed for i lovgivningen at fastsætte uddannelsestiden. Socialistisk folkeparti ønsker herved at udskyde afgørelsen af uddannelsestidens længde, til en behovsundersøgelse kan være gennemført af særligt sagkyndige. Men det skal allerede her i den skriftlige fremsættelse understreges, at mit parti fastholder, at vi finder det urimeligt, at man i den nugældende lovgivning opretholder en så lang tjenestetid i civilforsvaret, at ingen saglig begrundelse kan tale, derfor. De civilforsvarspligtiges „ligestilling“ med de militære værnepligtige finder mit parti fortsat, med de tidligere fremsatte begrundelser, er aldeles uantagelig.

I bemærkningerne til forslaget er de to